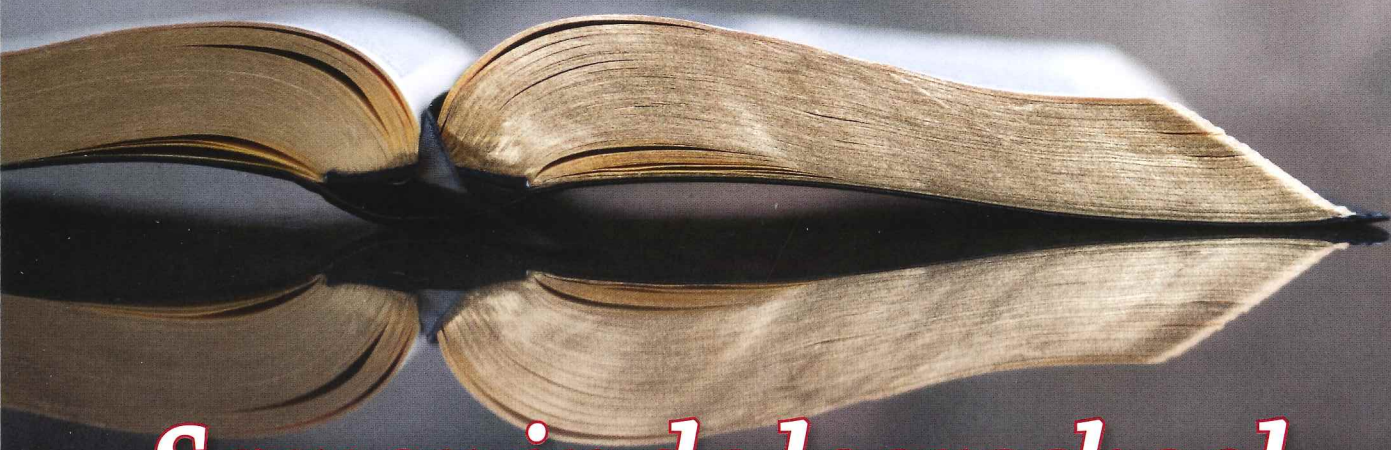

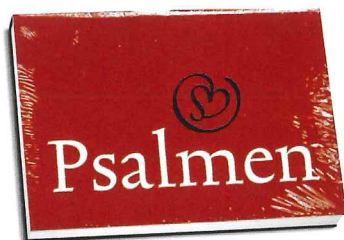

Samen in de leerschool van de Psalmen

© RR

Een nieuw Bijbels Leerhuis in ons bisdom

Vanaf september vindt in ons bisdom een nieuwe editie plaats van het Bijbels Leerhuis. De ervaringen met de eerste editie (2018-19), waarin Abraham de rode draad spande, waren alvast erg bemoedigend. Het Leerhuis wordt daarom een twejaarlijks initiatief dat een uitgestoken hand wil bieden aan allen die in de parochie zoeken naar Bijbelse geloofsverdieping.

© Gerrit ten Berge

psalmen ons verbinden met God, schenken ze perspectief en dus geluk en vreugde. Het is niet alleen de ervaring van bisschop Augustinus rond het jaar 400, maar van velen die de psalmen ontdekken, tot op vandaag.

'Mijn psalmboek, mijn vreugde,' stelde Augustinus onomwonden. Niet toevallig luidt het eerste woord van Psalm (Ps) 1 – die met Ps 2 het hele Boek der Psalmen inleidt – 'Gelukkig'. Omdat de

Een leerschool

Het Boek der Psalmen is een samenvatting van heel de Bijbel, zij het in biddende modus. De grote thema's uit de geschiedenis van God met zijn volk komen aan bod: schepping, uittocht, ballingschap, de koning, het uitzien naar Gods Gezalfde ... Ook wordt er in alle menselijke toonaarden gezongen: er is plaats voor vreugde en verdriet, voor hoop en teleurstelling, voor lijden en uitzien naar genezing en verlossing. Het Boek der Psalmen is tenslotte ook het meest gebruikte van alle Bijbelse geschriften. Dat heeft te maken met het feit dat het een liturgisch boek is, bedoeld voor het gebed en voor de

eredienst in en rond de joodse tempel en de synagoge. Jezus moet de psalmen uit het hoofd gekend hebben en er zijn eigen roeping en levensloop mee verstaan hebben. Van meet af aan zijn de psalmen ook de grondstof van het (samen) bidden van christenen. Denk aan het getijdengebed, maar ook aan hoe de antwoordpsalm in de woorddienst helpt om het avontuur van Gods verbond met Israël (de eerste lezing) en in Jezus (de volgende lezingen) biddend tot het onze te maken. De psalmen zijn niets minder dan een leerschool.

Zeven deurtjes

Een Bijbels Leerhuis kan dus onmogelijk voorbij het Boek der Psalmen. Enkele van de mooiste psalmen zullen daarom in kleine groepen gelezen worden met, naast een inhoudelijke verkenning, telkens ook aandacht voor de spirituele en liturgische betekenis van deze gebeden. Dat gebeurt doorheen impuls en uitwisseling.

Er zijn voor de groepen die aan het Bijbels Leerhuis deelnemen zeven bijeenkomsten uitgewerkt waarbij telkens één psalm centraal staat. Om uit honderdvijftig psalmen er zeven te kiezen, is

een dubbel criterium gehanteerd. Enerzijds het literaire genre van de psalmen: de belangrijkste soorten van psalmen komen aan bod. Anderzijds het liturgisch jaar: het zijn telkens psalmen die resoneren met wat de Kerk viert in de periode waarin de bijeenkomst plaatsheeft. Dat leidde tot het volgende traject, waarbij als het ware zeven deurtjes worden geopend die naar de psalmen toeleiden.

Na de gezamenlijke start in september, waar een algemene kennismaking wordt voorzien (Ps 1-2) verkennen we in oktober een pelgrimspalm (Ps 122). Ons op weg gaan in een leer- en uitwisselingsgroep verbinden we dus met de oorspronkelijke context van de pelgrimage naar de tempel in Jeruzalem. "Verheugd was ik toen ik hoorde: 'Wij gaan naar het huis van JHWH!'"

In november is Ps 139 voorzien, een intiem gebed waarbij de psalmist zich op een positieve manier 'gezien' weet door God: "U kent mij, u doorgrondt mij ... met al mijn wegen bent U vertrouwd."

In december, de adventstijd, is het passend om een koningspsalm te verkennen. Ps 72, die het tweede deel van het Boek der Psalmen afsluit, is men mettertijd

gaan lezen als een messiaanse psalm over de komst van een Koning wiens programma het is om "recht te doen aan zwakken, redding te bieden aan de armen, maar de onderdrukker neer te slaan." Zo gaan we naar Kerstmis.

Heel wat psalmen kunnen getypeerd worden als klaagpsalmen. Maar 'klagen' is in de Bijbel niet hetzelfde als zelfbeklag of nostalgie. Steeds is er een 'maar' dat naar God verwijst en alvast de toekomst inluidt waarin we Hem weer zullen 'loven'. Geen mooier psalm om dat te ontdekken dan de psalm voor de februari-bijeenkomst, Ps 42-43, "Mij gaat door merg en been de hoon van mijn belagers, want ze zeggen heel de dag: 'Waar is dan je God?'"

In maart, de veertigdagentijd, komen we als vanzelf uit bij de boetepsalmen. Dit jaar kregen we tijdens onze 'milde lockdown' van bisschop Lode alvast een mooie introductie op Ps 51. Die psalm bespeelt enkele ingrijpende ervaringen uit het christelijke leven: de ervaring van zondigheid en tekortschieten ('ik ken mijn wandaden'), de onmacht van 'een gebroken en verbrijzeld hart' en het verlangen naar 'God die mij redt'. Kortom, deze psalm bereidt ons voor op Pasen.

De paaspsalm of hallelpsalm 118 staat dan ook geprogrammeerd in de aprilmaand van 2021. Christus is het, die door de dood is gegaan en die nu bidt: "Ik zal niet sterven maar blijven leven." Hij, "de steen die de bouwers afkeurden, is een hoeksteen geworden."

Als tijdens de meimaand de natuur helpt om ons te verwonderen over de gave van het leven, verdiepen we ons in een scheppingspsalm. Met Ps 8 komen we in de zevende en laatste plaatselijke bijeenkomst. Hier wordt de lof van God als Schepper gezongen en is er verbazing over de betekenis die de kleine mens in die grote schepping krijgt: "Wat is dan de sterveling dat U aan hem denkt, het mensenkind dat U naar hem omziet?"

Stap voor stap gaan we zo de wereld van de psalmen in. En via de psalmen komen we thuis in het Bijbelse Godsgeloof. Dat is geen zaak van teksten alleen, maar ook van gebed, muziek en beeldende kunst, en niet

*Het Bijbels Leerhuis schept
kansen om de Schrift te leren
kennen als Woord om van te leven.*

Slotavond van de vorige editie van het Bijbels Leerhuis in mei 2019 © Maîtrise

te vergeten van gesprek, normaal in groepjes van een twaalfstal deelnemers.

Concreet

Er komt opnieuw een start- en een slotbijeenkomst voor alle deelnemers in ons bisdom, en tussendoor zijn er de zeven plaatselijke bijeenkomsten. Het is de parochie die aan bekendmaking doet en uitnodigt. Daartoe is een folder ter beschikking gesteld vanuit CCV, op papier en digitaal. In die folder steekt de parochie een blaadje met de eigen gegevens op. De parochie zorgt eveneens voor begeleiders, zij het opnieuw in synergie met de vormingsdienst: begeleiders komen twee keer samen in Gent met het oog op de inhoudelijke impulsen die ze zullen geven en de groepen die ze zullen begeleiden. Om hen daarbij te ondersteunen, zijn er naast de algemene deelnemersmap ook nog begeleiderskaternen uitgewerkt.

Begin april 2020 werden moderatoren en parochieploegen in ons bisdom uitgenodigd om deelname van de parochie te overwegen. Tegen einde april werden de antwoorden verwacht. April was echter ook de maand van het verstoorde pastorale leven, omwille van de coronacrisis. We vermoeden dat daardoor een en ander blijven liggen is. Voor snelle beslissers en daadkrachtige ploegen is er nog een laatste kans om in juni op de kar te springen. Voor lezers die graag willen deelnemen:

via de CCV-website kan je checken op welke plaats je eventueel kan aansluiten, zo je eigen parochie het Leerhuis niet inricht.

Belangrijk voor de agenda:

- De data van de lokale bijeenkomsten worden uiteraard per parochie gekozen, en ter plaatse meegedeeld. Maar je vindt ze ook op www.ccv.be/gent.
- De gezamenlijke bijeenkomsten vinden telkens om 19.30u plaats in het Gentse Sint-Baafshuis:
 - **Dinsdag 8 september 2020:** vorming voor begeleiders
 - **Dinsdag 29 september 2020:** gemeenschappelijke start met alle deelnemers en begeleiders
 - **Dinsdag 12 januari 2021:** vorming voor begeleiders
 - **Dinsdag 25 mei 2021:** slotbijeenkomst met alle deelnemers en begeleiders

Alle deelnemers krijgen bovendien een nieuwe uitgave van het psalmenboek. Het Bijbels Leerhuis schept kansen om de Schrift te leren kennen als Woord om van te leven. Maar als parochiaal gedragen project biedt het ook een goed fundament voor kerkopbouw ter plaatse. Welkom dus.

Dieter Van Belle